

IDENTITATEA DISCIPLINEI OPȚIONALE: TRADIȚIE ȘI FOLCLOR

Roxana-Nicoleta ION¹

roxanaion6@gmail.com

ABSTRACT: The optional course proposed is designed to run over a school year (one hour per week) and is open to students of the class Advil. The course is entitled *Tradition and folklore* because is intended to illustrate the traditions and customs from Europe, the functional nature of the various aspects of culture and civilization, aiming similarity between two civilizations: Romanian and French. Applying the principle of authenticity, the course offers generous openings to the values of the local culture and civilization, emphasizes the existence of distinct spiritual areas and encourages further Franco-Romanian relationship.

This course is designed in such a way as to answer students' curiosity about the traditions present in the two cultures. The optional course proposes a synthetic method and comparative approach to elements of culture and civilization Romanian / French, while trying to highlight, in a formative way, the accumulated knowledge.

KEYWORDS: optional course, traditions, customs, folklore, culture.

Programa școlară ca instrument al reformei curriculare

Cursul opțional propus este proiectat a se derula pe parcursul unui an școlar (o oră pe săptămână) și se adresează elevilor de clasa aVII-a. Cursul se intitulează *Tradiție și folclor* pentru că se dorește ilustrarea tradițiilor și obiceiurilor din spațiul european, a caracterului funcțional al diferitelor aspecte de cultură și civilizație, urmărindu-se asemănarea între două civilizații: română și franceză. Aplicând principiul autenticității, cursul oferă generoase deschideri către valorile de cultură și de civilizație locală, reliefează existența unor arii spirituale distincte și încurajează continuarea legăturii franco-române.

Acest curs este conceput în așa fel încât să răspundă curiozității elevilor legate de tradițiile prezente în cele două culturi. Cursul opțional propune o metodă sintetică și comparativă de abordare a elementelor de

---

¹ Profesor, Școala Gimnazială „Gheorghe Lazăr”, Bărcănești, județul Prahova.

cultură și civilizație română/franceză, încercând în același timp să pună în valoare, într-o manieră formativă, cunoștințele deja acumulate.

Statutul academic și didactic al disciplinei de studiu

Disciplina opțională *Tradiție și folclor* face parte din cadrul ariei curriculare *Limbă și comunicare*, contribuind în mod efectiv la dezvoltarea competențelor corelate acesteia. Recomandarea Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind competențele-cheie din perspectiva învățării pe parcursul întregii vieți (2006/962/EC) conturează, pentru absolvenții învățământului obligatoriu, un „profil de formare european” structurat pe opt domenii de competențe-cheie. Cadrul de Referință pentru Curriculumul Național propune un model de competențe generice (bazat pe competențele cheie) care fundamentează unitar și coerent construcția curriculumului pe toate palierele învățământului preuniversitar și în raport cu toate documentele școlare.

Contribuția disciplinei *Tradiție și folclor* la formarea și dezvoltarea competențelor-cheie europene, respectiv a competențelor generice românești este nuanțată și diversificată, incluzând atât contribuția directă (prin susținerea formării și dezvoltării anumitor competențe-cheie, în special a celor sociale și civice, respectiv a celor generice, în special a celor care vizează integrarea, participarea activă și responsabilă la viața socială și interiorizarea unui sistem de valori care să orienteze atitudinile și comportamentele), cât și contribuția indirectă/sensibilizarea cu privire la alte competențe.

Tradiție și folclor are următoarele valențe și trăsături definitorii:

- este un demers interdisciplinar și intercultural care solicită deschidere, comunicare și flexibilitate, cultivându-le în același timp; angajează în mod necesar dialogul dintre diferite modalități de cunoaștere și dintre diferite tipuri de culturi;

- este un demers care îl ajută pe elev să conștientizeze nevoia și posibilitatea de cultivare a respectului față de propria persoană și față de ceilalți, în condițiile acceptării pluralismului, sub multiplele lui aspecte (politic, economic, religios, cultural etc.);

- este un demers contextualizat: informațiile și noțiunile de bază își întregesc reciproc sensul prin considerarea lor în contexte specifice diferite și prin raportarea la societate ca la un tot.

Modul concret prin care cadrele didactice pot să răspundă la aceste provocări ține nu doar de creativitatea acestora, ci și de gradul în care valorifică recomandările incluse în curriculumul școlar, referitoare la:

– proiectarea activității didactice în concordanță cu situațiile concrete de predare – învățare;

– organizarea activităților de învățare, prin implicarea activă a elevilor, prin participarea acestora la discuții și dezbateri în clasă, prin utilizarea unor metode interactive care pot contribui la exersarea lucrului în echipă, a cooperării și/sau a competiției, la dezvoltarea capacității de comunicare, de manifestare a spiritului critic, tolerant, deschis și creativ al elevilor, la implicarea elevilor în exerciții de luare a deciziei, de propunere a unor strategii de rezolvare de probleme în colectivul din care fac parte, în școală sau în comunitate;

Pentru ca un tânăr să răspundă adecvat unor realități în schimbare, el trebuie să dispună nu doar de o solidă pregătire profesională, ci și de competențele proprii gândirii critice, de capacitatea de inserție social-activă, precum și de un set de atitudini și valori personalizate. El trebuie să posede motivația și disponibilitatea de a reacționa pozitiv la schimbare.

Standardul curricular al disciplinei

1. Competențele generale vizate de disciplina opțională

Competențe generale ale disciplinei CGD

CGD 1. Cunoașterea principalelor aspecte ale culturii și civilizației franceze și ale celei românești;

CGD 2. Analiza asemănărilor între cultura franceză și cea română.

Competențe generale transversale CGT

CGT 1. Cooperarea pentru identificarea elementelor spiritualității și identității naționale;

CGT 2. Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, prin valorizarea principiilor sociale.

Indicatori de performanță

CGD 1: – *Bazal* – nominalizează simbolurile naționale;

– *Superior* – comentează o particularitate culturală și interculturală.

CGD 2: – *Bazal* – explică necesitatea unui comportament responsabil;

– *Superior* – comentează un principiu social pe care îl consideră important.

Organizarea modulară a disciplinei

Structura programei include următoarele componente:

- competențe generale
- competențe specifice
  - abilități
  - cunoștințe
  - valori și atitudini
- sugestii metodologice
- aspecte evaluative

Structura disciplinei vizează 5 module:

Modulul inițial: își propune o reexaminare și consolidare a conceptelor cheie, precum și a deprinderilor, abilităților, capacităților și atitudinilor dezvoltate.

Al doilea modul, predominant disciplinar, prezintă elemente de geografie și istorie ale României și ale Franței. Concepte cheie sunt: capitalele, zone urbane/rurale..

Cel de-al treilea modul, predominant disciplinar se cocentreează asupra vieții cotidiene din cele două țări. Concepte cheie: tradiții, obiceiuri.

Cel de-al patrulea modul, integrat (integrat) – Proiect De la tradiție la modernitate: Diversificarea câmpului educațional al elevilor prin promovarea așa numitelor „educații multiple” sau „noile educații”: educația pentru valori (valori morale, sociale, culturale, etc), educația pentru calitate, educația pentru dezvoltare durabilă, educația pentru mass-media, educația pentru cetățenie democratică, educația antreprenorială-vizează evaluarea unor tipuri de comportament psiho – social în contexte situaționale date: comportamentul social, atitudini sociale, tradiție, modernitate;

Modulul deschis: vizează elemente de consolidare, exersare, îmbogățire a achizițiilor anterioare.

Modul inițial

Acest modul își propune o reexaminare și consolidare a cunoștințelor dobândite la discipline care tratează aceleași conținuturi.

Concepte: strămoși, minorități, fenomenul de emigrare, sărbători, artizanat etc.

Abilități: analizarea dinamicii vieții și activității cotidiene, grupuri, școală, societate; înțelegerea valorilor și a principiilor democrației; conoașterea diferitelor tipuri de culturi, acceptarea pluralismului sub multiplele lui fome (politic, religios, cultural, economic) etc.

MODULUL DISCIPLINAR 1 – Elemente de geografie și istorie ale Franței și ale României

A. Competențe specifice vizate de modul

CS.1. identificarea valorilor specifice culturii și civilizației franceze;

CS.2. compararea principalelor aspecte de cultură și civilizație reprezentative poporului francez cu cele din spațiul românesc.

Aspecte metodologice

– *Metode și mijloace de învățământ cu contribuții semnificative în formarea competențelor specifice a acestui modul:* discuții și dezbateri în clasă, prin utilizarea unor metode interactive care pot contribui la exersarea lucrului în echipă, a cooperării și/sau a competiției, la dezvoltarea capacității de comunicare, de manifestare a spiritului critic, tolerant, deschis și creativ al elevilor, la implicarea elevilor în exerciții de luare a deciziei, de propunere a unor strategii de rezolvare de problem în colectivul din care fac parte, în școală sau în comunitate etc.

– *Sugestii de conținuturi suplimentare, de accesare și a altor surse de informare și de activități aplicative realizate în contexte formale, non-formale sau informale:* fișe de lucru, materialul bibliografic suplimentar, materiale audio-video, internet etc.

Competențe specifice	Abilități	Arii de conținut Cunoștințe	Atitudini
CS.1. identificarea valorilor specifice culturii și civilizației franceze.	Cunoasterea unor elemente de geografia Franței: – spațiu geografic, vecini. Franța și locuitorii ei: – locuința tradițională, familia tradițională, relația sat-oraș, principalele orase.	Geografia Franței Franța în spațiul european Împărțirea pe regiuni a Franței	Dezvoltarea capacității de sinteză

CS.2 compararea principalelor aspecte de cultură și civilizație reprezentative poporului francez cu cele din spațiul românesc	Identificarea unor aspecte culturale legate de istoria Franței: – strămoși, minorități, fenomenul de emigrare.	Istoria Franței Franța și teritoriile ei: DOM-TOM	Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de fenomenul de patriotism
	Compararea unor fapte istorice manifestate în cele două țări.	Franța/România în timpul celor două războaie mondiale.	

Aspecte evaluative: Indicatori de performanță

Pentru fiecare competență specifică vor fi definiți doi indicatori de performanță: unul pentru nivelul bazal și unul pentru nivelul superior

Competențe specifice	Indicatori de performanță	
	Bazal	Superior
• Identificarea valorilor specifice culturii și civilizației franceze.	– Identifică coordonatele geografice pe hartă;	– Prezintă succint regiunile geografice și ilustrează-le cu ajutorul hărții;
• Compararea principalelor aspecte de cultură și civilizație reprezentative poporului francez cu cele din spațiul românesc	– denumeste președintele actual al Franței/României;	– comentează regimul politic actual francez/român;

Evaluarea continuă se realizează pe tot parcursul modulului prin intermediul probelor orale și scrise.

Evaluarea finală constă într-un eseu argumentativ, exerciții de reflecție sau lucrări în echipă pe unul dintre subiectele subsumate tematicii modulului.

MODULUL DISCIPLINAR 2 – Elemente de tradiție în România și în Franța

A. Competențe specifice vizate de modul

CS.1 aprecierea corectă a elementelor culturii franceze;

CS.2 utilizarea unor elemente concrete care țin de spațiul francofon și cel românesc.

Competențe specifice	Abilități	Arii de conținut Cunoștințe	Atitudini
CS.1. aprecierea corectă a elementelor culturii franceze	– identificarea elementelor care țin de: mediul de lucru, despre moneda națională și europeană, artizanul de altădată, comerțul. – Înțelegerea semnificațiilor spirituale și de identitate națională.	De la artizan la mediul companiilor multinaționale Moneda unică europeană Simbolurile identității naționale	Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de identitatea națională
CS.2.utilizarea unor elemente concrete care țin de spațiul francofon și cel românesc	– identificarea elementelor de viață cotidiană: sărbători, activități fizice, timp liber, îmbrăcăminte, mâncare, vacanțe, religie. – stabilirea unor asemănări și deosebiri ale tradițiilor și obiceiurilor strămoșești pe zonele de referință. – identificarea valorilor spirituale în creațiile populare	Sărbători religioase și civile Respectarea tradițiilor strămoșești Valori spirituale	Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de tradiție Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de păstrarea tradițiilor

MODUL INTEGRAT – Proiect „De la tradiție la modernitate”

Competențe specifice	Abilități	Arii de conținut/ cunoștințe	Atitudini
CS.1. Manifestarea unui comportament social activ și responsabil, adecvat unei lumi în schimbare.	– identificarea unor elemente care țin de tradiție și de modernitate în viața socială; – recunoașterea durabilității simbolului;	Tradiție și modernitate Simbolul național între istorie și modernitate	Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de păstrarea tradițiilor în epoca modernă.
CS.2. Înțelegerea diferențelor culturale.	– analizarea unor diferențe culturale: religioase, politice, economice etc.	Globalizarea sau păstrarea identității culturale.	Dezvoltarea unei atitudini pozitive față de păstrarea tradițiilor în epoca modernă.

Aspecte metodologice

– *Metode și mijloace de învățământ cu contribuții semnificative în formarea competențelor specifice acestui modul: discuții și dezbateri în clasă, lucrul în echipă, dezvoltarea capacității de comunicare, de manifestare a spiritului critic, tolerant, deschis și creativ al elevilor, la implicarea elevilor în exerciții de luare a deciziei, de propunere a unor strategii de rezolvare de probleme în colectivul din care fac parte, în școală sau în comunitate (project citizen, proiecte în beneficiul comunității, debate, rezolvarea de conflicte) etc.*

– *Sugestii de conținuturi suplimentare, de accesare și a altor surse de informare și de activități aplicative realizate în contexte formale, non-formale sau informale: fișe de lucru, materialul bibliografic suplimentar, materiale audio-video, internet*

MODUL DESCHIS–Interculturalitate

Acest modul are funcții de consolidare, stimulare și sinteză, fiind rezervat pentru activități practice, vizite și excursii. Acesta valorifică 25% din timpul alocat activității didactice din planul cadru. El permite asigurarea unității timpului de instruire alocat cadrului didactic și va fi valorificat după finalizarea fiecărui modul.

Astfel, se dorește formarea unei atitudini educaționale, urmărindu-se elementele de integrare culturală în spațiul european, prin înțelegerea importanței devenirii unui cetățean european.

Competențe specifice vizate de modul:

- de auto-cunoaștere, auto-motivare și auto-evaluare;
- de exersare a unor roluri sociale și cetățenești.

Exemplu de activitate desfășurată cu elevii: în luna mai 2015, elevii au vizitat Muzeul „Casa de Targoveț din secolele al XVIII-lea – al XIX-lea”, Ploiești, jud. Prahova. Această vizită le-a oferit ocazia să călătorească în timp și să vadă: sofaua cu perne înflorate, măsuțele împodobite cu sidef, vase de ars mirodenii, narghilele și ciubucele, lădițele de zestre sculptate, scaunele în stil florentin etc. În urma încheierii unui parteneriat cu această instituție, elevii au participat la un atelier de modelat lutul, realizând din lut diferite obiecte din casă.

Bibliografie:

- [1] Potolea, Dan, *Conceptualizarea curriculumului; o abordare multidimensională*, Ed. Polirom, Iași, 2002.
- [2] Cotea, Lidia; Busuioc, Ileana, *Ghid de civilizație*, Ed. Aramis, Bucuresti, 2004.
- [3] Dragomir, Maria, *Clin d`œil sur la civilisation française*, Editura Motiv, Cluj-Napoca, 1996.
- [4] Brandel, Fernand, *L`Identité de la France*, Editura Arthaud Flammarion, Paris, 1986.